

Stoom en ex-1600'en

LOCON rijdt afvaltreinen - afwisseling in afval

Hendrik Bouwknecht

Vanaf 1 juli rijdt LOCON elke werkdag vier afvaltreinen. Voorheen tekende ACTS/Husa hiervoor. In de eerste weken was de afwisseling in tractie ongekend. Zelfs een heuse stoomloc maakte een rit! We geven in dit artikel een overzicht van de niet alledaagse locinzet. In de vorige uitgave van Rail Magazine meldden we al de start van LOCON. De vervoerder die voorheen in ons land maar bescheiden aanwezig was, nam twee locs over van de Husa Transportation Group. Opvallend was ook de overname van twee locs van de serie 1800 die ooit reizigerstreinen reden. De inzet van een blauwe V 100 van Spitzke Spoorbouw maakte het feest compleet, maar de weken erna gebeurde er nog meer boeiends.

Elektrische locs

Van NS Financial Services betrok LOCON twee locs: de 1827 en 1834 die al tijdenlang buiten dienst stonden. Ze begonnen hun carrière

als 1627 en 1634; de locs dateren uit 1982. In 1999 belandden ze bij NS Cargo, in 2001 en 2002 verhuisden ze naar NS Reizigers. Daarbij werd hun locnummer met 200 verhoogd.

NS Reizigers heeft minder locs van de serie 1800 nodig sinds het aantal getrokken treinen is afgenomen. De moderne 1700'en verdienen de voorkeur. Enkele 1800'en werden afgelopen winter tijdelijk opgelapt om het materieeltekort te verlichten.

De aanschafprijs van een 1800 is niet hoog. Door hun gevorderde leeftijd en omdat ze alleen in Nederland ingezet kunnen worden (qua bovenleidingspanning en ATB) is er geen markt voor. Als voordeel ten opzichte van een diesellocc geldt, naast de lage kosten, het feit dat er geen gedoe is met tankbeurten.

De 1827 kreeg bij LOCON het nummer 9901 en op 20 juli in de werkplaats van Shunter in Rotterdam Waalhaven het bescheiden bedrijfslogo. Tot die tijd waren gewoon de befaamde NS-logo's te zien. Ooit zou onze

grootste spoorvervoerder dat niet gepikt hebben, maar gelukkig maakt men zich tegenwoordig drukker om belangrijkere zaken. De 1834 werd al op 5 juli omgedoopt in de 9902 compleet met mooi logo.

De overgang van dit loctype naar een "particuliere" goederenvervoerder is niet nieuw. De 1606, 1609, 1619 en 1621 rijden al sinds 2008 voor ACTS. In de eerste maanden van dit jaar kregen ze zelfs de fraaie kleurstelling van opvolger Husa. Na het vervallen van de Leuwarder containertreinen en de teruggang van de Veendamers naar drie slagen per week is er weinig emplot meer voor deze locs.

Bij LOCON rijden de 9901 en 9902 van Maastricht en Apeldoorn naar Wijster bij Hoogeveen. Sinds 1977 is die aansluiting geëlektrificeerd. Voor het laatste stukje naar de losplaats is echter wel een dieselloccje nodig. Het plaatsen en halen van de wagens op de locaties Maastricht Beatrixhaven en Haanrade gebeurt eveneens met een diesellocc.

LOCON zette voor de lokale Limburgse ritten de eerste weken de 203-5 in van VolkerRail. Later kwam zusterloc 203 163-1 van de Nordbayerische Eisenbahn. Op 5 juli 2011 plaatst VolkerRail acht wagens met lege containers op de laadplaats van Haanrade. Een geparkeerde afvalbak levert een hoog (maar stinkend) fotostandpunt op. Dat het niet op alle dagen van deze zomer doorlopend heeft geregend bewijst deze foto ook. Hendrik Bouwknecht

Voor het Limburgse afvalvervoer werd de 203-5 van VolkerRail gehuurd. Hier passeert de loc op 12 juli 2011 met afvaltrein 50093 naar Haanrade vlak na station Valkenburg. Peter Gootzen

In de tijd dat ACTS en Husa het afvalvervoer verzorgden reed de Limburgse diesellocc de hele rit naar Wijster en terug. Ooit is er een 1600 gesignaleerd, maar meer dan incidenteel kwam het niet voor.

Diesels

Voor de lokale dienst in Limburg zet LOCON een diesellocc in. De eerste twee weken verzorgde de 203-5 van spooraanwemer VolkerRail dit. Daarna kwam vanaf 18 juli de 203 163-1 van NBE Rail, de Nordbayerische Eisenbahn. De vierassige machine dateert uit 1973. NBE Rail heeft een bestand van twintig locomotieven, uiteenlopend van kleine rangeerlocs tot de machtige, zesassige kolossen van de serie 232.

In Apeldoorn werd vanaf de avond van 30 juni de blauwe V 100 SP 005 van Spitzke ingezet. De huur verliep via Alstom Lokomotivenservice Stendal. De loc met de moderne naam "Truus" verzorgde ook de rit naar Wijster en terug.

Grote verrassing was het halen van de beladen wagens in Apeldoorn in de late middag van maandag 1 augustus. De bruine 2299 van de VSM mocht deze taak op zich nemen. De elektrische 9902 nam de rit van Apeldoorn via Deventer en Zwolle naar Wijster voor zijn rekening. Nog ongewoner was het plaatsen van de wagens in de vroege ochtend van 2 augustus door stoomloc 52 3879. En dat terwijl de stoomtractie in ons land al sinds 1958 voorbij is! Op grensbaanvakken ging het nog wat langer door, maar deze binnenlandse inzet in de commerciële goederendienst is de eerste sinds meer dan vijftig jaar.

In het verleden zijn wel in het kader van festiviteiten reguliere goederentreinen door een stoomloc gereden. We herinneren ons een suikertrein naar de Eemshaven en een biebentrein van Nuth naar Roosendaal. Dit werd speciaal voor fotografen gedaan, dus dat is

wat anders dan onze echte Apeldoornse inzet van de 52'er. Dinsdagmiddag haalde de 2299 weer de beladen wagens op.

Vanaf woensdag 3 augustus is de EETC 6005 in Apeldoorn gestationeerd. EETC staat voor Euro Express Train Charter. Deze blauwe vierassige loc van het type V 60, bouwjaar 1962, verzorgde voorheen op rangeerterrein Amsterdam Watergraafsmeer rangeerwerk voor de nachttreinen. Hij was reserve voor de lokale 661 en mocht bij extra werk bijspringen. Een enkele keer maakte hij een ritje naar Rotterdam voor rangeerwerk bij de RET in Hille-

gersberg. EETC nam in september 2010 drie locs over van ACTS: de 6003, 6004 en 6005. De 6004 staat doorgaans te Rotterdam Noord Goederen (depot van de SSN), de 6003 slijt zijn dagen buiten dienst te Apeldoorn.

G 1206

LOCON zette vanaf de eerste dag twee locs van het type G 1206 in die eerder voor ACTS/Husa reden. Ze werden voor de overgang ontdaan van de oude bedrijfsnamen, met twee kale locs als resultaat. De 7107 behield zijn licht- en donkergroene banen. Bij LOCON

Zoals bekend heeft LOCON nagenoeg al het vuilnisvervoer overgenomen van HTRS Nederland. De dienst wordt uitgevoerd met verschillende machines. In Apeldoorn werd eerst gereden met een gehuurde V 100 van Spitzke. Sinds kort heeft LOCON de opzet gewijzigd en is het stuk Apd - Van gaan rijden met een van hun locs serie 9900 (ex-1800). Voor het stuk Apd-Apdam wordt nu de 6005 ingezet. De 6005 begon haar carrière in Nederland bij ACTS en zette deze voort bij EETC. Nu rijdt de loc in het geel/blauw zonder logo's in Apeldoorn. Vrijdag 12 augustus 2011 reed de 6005 met de beladen vuilnistrein van Apeldoorn naar Wijster langs het Apeldoorns Kanaal. Martin Winterman

Met een behoorlijke vertraging zien we, op de officiële eerste dag dat LOCON afvaltrein 50092 uit Apeldoorn rijdt, deze getrokken worden door de SP-005 op weg naar Zwolle en uiteindelijk de VAM in Wijster op de onstuimige 1 juli 2011 ter hoogte van Herxen. Floris de Leeuw

50

De beide 1800'en van LOCON werden na elkaar van de bedrijfslogo's voorzien. Tijdens het bestickeren van de voormalige NS 1834 reed loc 1827 de afvaltrein tussen Maastricht en Wijster, waarmee voor het eerst sinds jaren weer een machine met NS-logo's voor een goederentrein te zien was. De loc passeert met trein 50094 ter hoogte van Leeuwen op 4 juli 2011. Luc Peulen

Op 17 juli werd Noordwijkerhout opeens op zondag bediend. LOCON bracht met loc SP-005 twee wagens aan het einde van de middag. Op de foto staat trein 50086 klaar in Leiden Centraal voor vertrek. Jaap de Groot

staat hij te boek onder nummer 1511. De 7109 (LOCON 1797), die met de Portfeeders-outfit rondreed, ronkt nu egaal donkerblauw over de sporen. Zijn voor- en achterzijde zijn wit, overigens net als die van de 7107. Per 1 augustus reed deze niet meer voor LOCON. Een andere blauwe, de Spitzke V 100, nam het werk over.

De 1511 en de "Spitzke-smurf" verzorgen de Brabantse rondrit (bediening van Sloe, Bergen op Zoom Kragge, Tilburg en Acht, alle naar Moerdijk) en de rit van Noordwijkerhout via Crailoo naar Wijster.

Nieuwe dienstregeling

LOCON kondigde aan dat er een nieuwe opzet van het afvalvervoer komt. Wellicht zal de Apeldoornse trein via Amersfoort gaan rijden en met de trein uit Noordwijkerhout en Crailoo gecombineerd worden. Inzet van een

elektrische loc op deze dienst ligt minder voor de hand. Voor het plaatsen van de wagens in Wijster zou dan daar een gestationeerde diesel nodig zijn. Immers, ook de Limburgse trein komt met een E-loc in Wijster.

Ook is het de vraag of de krappe omloop van de wagens haalbaar blijft als de routes langer worden. De beladen wagens kunnen namelijk pas laat in de middag gehaald worden en dienen voor dag en dauw weer klaar te staan om ze vol te storten met afval. Alleen de wagens in het verre Haanrade en Sloe staan daar een etmaal. Ook kost het lossen van de wagens in Wijster tijd.

Totdat er een nieuwe dienstregeling is gelden de oude tijden van Husa. In de tabel zijn ze samengevat. Alle treinen rijden van maandag tot en met vrijdag. Wie exact wil weten welk treinnummer op welk traject geldt kan terecht op www.rolandrail.net. **A**

Voor de Limburgse afvaltreinen beschikt LOCON inmiddels over de 203 163 van NBE Rail. Op 18 juli 2011 arriveert de loc voor het eerst in Haanrade. Michel de Esch

Dienstregeling

Brabant / Zeeland

	50009/010
Sloe	14.19
Kragge	15.14-15.37
Moerdijk	16.34
	50000/001/005
Tilburg Ind.	19.02
's-Hertogenb.	19.19-19.46
Acht	20.09-21.13
Moerdijk	22.32
	50004/50103
Moerdijk	03.15
Acht	04.32-06.26
's-Hertogenb.	06.49-07.11
Tilburg Ind.	07.27-08.07
Kragge	09.03-09.44
Sloe	11.06

Noordwijkerhout / Crailoo

	50080		50085/086
Noordwijkerh.	16.39	↓	07.31
Leiden	-		06.53-07.23
Amsterdam C	17.29		06.14
Crailoo	17.58-18.50		05.29-05.49
Amersfoort	19.19		01.55-05.10
Wijster	21.12	↓	00.08

Apeldoorn

	50092		50091
Apd Vam	17.35	↓	01.55
Apeldoorn	17.55-18.17		01.18-01.35
Deventer GE	18.33-18.51		00.37-01.01
Zwolle R	19.28-19.53		23.33-00.03
Wijster	20.42	↓	22.48

Limburg

	50094		50093
Haanrade	15.13	↓	13.28
Heerlen	15.28-15.37		10.01*-13.17
Maastricht	16.01-16.12		08.17-09.38*
Maastr. Beatr.	16.19-16.50		07.27-08.12
Maastricht	16.57-18.01		06.55-07.22
Roermond	18.39		06.18
Eindhoven	19.21-19.51		05.36
Utrecht C	21.04		04.22
Wijster	23.08	↓	02.06

*: Op woensdag wordt (in theorie) van Maastricht los naar Sittard gereden, waar de afgehaakte wagens voor Haanrade worden opgepikt. Deze gaan als trein 50190 om 09.40 uur uit Sittard naar Heerlen. De reden voor deze omslachtige methode is dat ProRail op woensdagochtend het emplacement van Maastricht claimt voor onderhoud. Het is de vraag of trein 50190 ook echt elke woensdag rijdt, of dat toch de gewone route wordt gevolgd. De treinen naar Heerlen rijden doorgaans een uur te vroeg. In Heerlen wordt soms de tankplaat bezocht. Ook de ochtendaankomst in de Beatrixhaven wordt wel eens te vroeg waargenomen.